

THIẾT KẾ TÀI LIỆU TỰ HỌC TIẾNG ANH CHUYÊN NGÀNH QUẢN LÝ VĂN HÓA CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG

LE THI HIEN

Email: hientianganh1975@gmail.com

Trường ĐHSP Nghệ thuật TW

DESIGNING AN ESP SELF-STUDY MATERIAL ON CULTURAL MANAGEMENT FOR STUDENTS AT NATIONAL UNIVERSITY OF ART EDUCATION

TÓM TẮT

ABSTRACT

Thiết kế tài liệu tự học môn tiếng Anh chuyên ngành Quản lý Văn hóa tại Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương là một trong các hoạt động thực hiện đổi mới việc giảng dạy tiếng Anh theo cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Bài viết này đề cập tới một số khái niệm có liên quan tới vấn đề nghiên cứu như: tự học, tiếng Anh chuyên ngành, nguyên tắc thiết kế tài liệu, các cơ sở để thiết kế tài liệu và cấu trúc tài liệu tự học tiếng Anh chuyên ngành cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương.

Designing an ESP self-study material on cultural management at National University of Art and Education is one of the activities to innovate English language teaching according to the industrial revolution 4.0. This article examines a number of concepts related to research issues such as: self-study, ESP, proposes ESP material designing procedures, foundations for designing an ESP material and structure of an ESP self-study material for students at National University of Art Education.

Từ khóa: Quy trình thiết kế tài liệu, tự học, tiếng Anh chuyên ngành

Keywords: ESP material designing procedures, self study, ESP

1. Đặt vấn đề

Nhiệm vụ chính của giáo dục hiện đại là tạo động lực để người học tham gia vào quá trình tự học và khuyến khích tinh thần tự học của họ trong quá trình học tập. Một người học thành công trong xã hội hiện đại cần có khả năng tích hợp kiến thức từ các nguồn khác nhau, tự học trong suốt cuộc đời để có thể cạnh tranh trong thị trường lao động ngày càng toàn cầu hóa. Ngày nay, chúng ta chuyển đổi từ giáo dục lấy giáo viên làm trung tâm sang học tập lấy người học làm trung tâm, hiện thực hóa sự cần thiết phải phát triển khả năng tự học của sinh viên.

Thuật ngữ “lấy người học làm trung tâm” mô tả các tình huống học tập trong đó người học phải chịu trách nhiệm xác định và thống nhất các mục tiêu, lập kế hoạch và thực hiện các hoạt động học tập của chính mình. Chúng tôi quan niệm rằng việc học tập lấy học sinh làm trung tâm là tập trung vào sở thích, khả năng và phong cách học tập của mỗi người học; nó cho phép họ tham gia tích cực vào các quá trình học tập nghiên cứu. Weimer (2002) xác định giảng dạy lấy người học làm trung tâm bao gồm năm thay đổi phù

hợp với thực tiễn: chuyển cán cân quyền lực lớp học từ giáo viên sang người học; thiết kế nội dung như một phương tiện để xây dựng kiến thức; định vị người thầy như là người hỗ trợ; chuyển trách nhiệm học tập từ người dạy sang người học và thúc đẩy học tập thông qua đánh giá hiệu quả.

Trong giai đoạn hiện nay, chúng ta đang đổi mới việc giảng dạy tiếng Anh theo cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Điều 40 của Luật Giáo dục sửa đổi bổ sung có hiệu lực thi hành ngày 01 tháng 7 năm 2010: “Phương pháp đào tạo trình độ cao đẳng, trình độ đại học phải coi trọng việc bồi dưỡng ý thức tự giác học tập, năng lực tự học, tự nghiên cứu, phát triển tư duy sáng tạo, rèn luyện kỹ năng thực hành, tạo điều kiện cho người học tham gia nghiên cứu, thực nghiệm, ứng dụng”. Việc đổi mới giáo dục lấy người học làm trung tâm, nâng cao ý thức tự học của sinh viên trong các trường đại học, cao đẳng được đặt lên hàng đầu đặc biệt trong mô hình đào tạo theo hình thức tín chỉ. Việc giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành hiện nay đang được trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương chú trọng quan tâm.

EDUCATION

Tại Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương, chương trình giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Quản lý Văn hóa đã và đang được thực hiện. Tuy nhiên, nguồn tài liệu học tập dùng để giảng dạy trong nhà trường đã biên soạn với nội dung chưa cập nhật với những thay đổi/biến đổi của xã hội và cụ thể là trước nạn dịch Covid toàn cầu nhà trường thực hiện dạy và học trực tuyến theo phần mềm Microsoft Team. Như đã nói ở trên, tiếng Anh là một trong những môn học quan trọng giúp người học có thể đối mặt với sự cạnh tranh toàn cầu, vì vậy giáo viên nên cân nhắc tài liệu học tiếng Anh chuyên ngành phù hợp với nhu cầu, chuyên môn của học viên. Bên cạnh đó, đào tạo theo tín chỉ lấy người học làm trung tâm trong quá trình dạy và học, phát huy được tính chủ động, sáng tạo của người học. Việc Thiết kế tài liệu tự học tiếng Anh chuyên ngành cho sinh viên Quản lý Văn hóa, Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương là một trong những hoạt động nhằm thúc đẩy hoạt động tự học của sinh viên, khắc phục những hạn chế cho sinh viên về kiến thức từ vựng tiếng Anh chuyên ngành và phục vụ cho việc học tập, giảng dạy môn tiếng Anh chuyên ngành.

2. Khái niệm về năng lực tự học

Mỗi con người từ khi sinh ra đến khi kết thúc cuộc đời luôn luôn tìm tòi, khám phá và không ngừng học hỏi để nâng cao kiến thức về thế giới xung quanh và có lẽ việc học đầu tiên của mỗi con người chính là học ngôn ngữ. Như vậy bản chất là mọi con người đều có thể tự học ngôn ngữ tiếng mẹ đẻ của mình. Trong nhiều năm qua các nhà nghiên cứu trên thế giới có nhiều nghiên cứu về thuật ngữ “tự học”.

Theo Crabbe, 1993: “Tự học là một quá trình người học có thể cùng nhau phát hiện các lỗi sai, cùng học từ thành công hay thất bại của nhau và rất có hiệu quả đối với tương lai sau này của người học”.

Moore (1984) cho rằng “tự học” xét trong môi trường hệ dạy - học, chính người học là người xác định mục tiêu, quy trình học tập và nguồn tài liệu và là người đưa ra quyết định đánh giá chương trình học tập.

Chúng tôi quan niệm, tự học là một quá trình người học chủ động độc lập chiếm lĩnh kiến thức. Họ học tập chủ động, sử dụng trí não của mình để tự phân tích, đánh giá, tự giác tìm tòi, học hỏi, tiếp thu, tích lũy những kiến thức bổ ích, có lợi cho cuộc sống cũng như công việc dựa vào chính khả năng của mình mà không nhờ vả hay trông chờ vào bất cứ ai. Tự học giúp con người chủ động trong việc tìm kiếm, tiếp thu được nhiều kiến thức bổ ích giúp chúng ta ghi nhớ kiến thức lâu hơn. Chính vì thế chúng ta thấy rằng việc tự học đóng vai trò vô cùng quan trọng quyết định đến kết quả học tập tiếng Anh cụ thể là tiếng Anh chuyên ngành.

Trong học tập, nghiên cứu, người học tự xác định nhiệm vụ học tập, định hướng phần đầu cụ thể; đặt ra mục tiêu học chi tiết, cụ thể, đặc biệt tập trung nâng cao hơn những mặt còn yếu kém. Họ đánh giá và điều chỉnh được kế hoạch học tập; hình thành cách học tập riêng của bản thân; tìm được nguồn tài liệu phù hợp với các mục đích, nhiệm vụ học tập khác nhau; sử dụng thư viện và các nguồn học liệu trên thư viện một cách thành thạo; ghi chép thông tin đọc được bằng các hình thức phù hợp, thuận lợi cho việc ghi nhớ, sử dụng, bổ sung khi cần thiết.

3. Khái niệm tiếng Anh chuyên ngành

Theo Robinson (1991: 32), tiếng Anh chuyên ngành được định nghĩa như sau: “Tiếng Anh chuyên ngành là quá trình đào tạo dựa trên ba yếu tố: ngôn ngữ, giảng dạy và nhu cầu người học”. Trong đó yếu tố nhu cầu người học là quan trọng nhất như Munby (1978; 2) chia sẻ quan điểm “Khóa học tiếng Anh chuyên ngành là khóa học phải đảm bảo chương trình giảng dạy và tài liệu học tập đáp ứng nhu cầu giao tiếp của người học”. Định nghĩa này đề cập đến hai nội dung: (1) nghĩa bao trùm của thuật ngữ “đáp ứng nhu cầu” và (2) chương trình bài giảng, nguồn tài liệu và phương pháp giảng dạy đáp ứng nhu cầu này.

Như vậy, tiếng Anh chuyên ngành xây dựng dựa trên nhu cầu học tiếng Anh của người học. Vì nhu cầu của người học là rất quan trọng, nên việc phân tích nhu cầu được tiến hành trước khi thiết kế tài liệu. Tác giả sử dụng khái niệm của Robinson để thiết kế tài liệu hỗ trợ tiếng Anh chuyên ngành Quản lý Văn hóa. Đề tài nghiên cứu sẽ tập trung cho đối tượng học viên cao học, sinh viên hệ Đại học Quản lý Văn hóa của Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương, phân tích nhu cầu của nhóm đối tượng này cùng với yêu cầu của mô hình đào tạo nhằm thiết kế nguồn tài liệu tự học tiếng Anh chuyên ngành đáp ứng nhu cầu sử dụng tiếng Anh của sinh viên trong khi học tại nhà trường và sau khi tốt nghiệp.

4. Đặc điểm của tự học tiếng Anh chuyên ngành

Tự học tiếng Anh chuyên ngành có ưu điểm là người học ngoài việc học trên lớp thì có thể học mọi lúc mọi nơi, mang tính chất thực hành cao và được thực hiện dưới các hình thức như tự học nghe, học nói, đọc viết nên cần có những biện pháp, kế hoạch học cụ thể để việc học đạt kết quả tốt nhất. Để có tính tự giác cao trong việc tự giác học tiếng Anh thì trước hết chúng ta phải xác định được mục đích học tập thực sự của mình thì mới có động lực tự giác học tập. Tài liệu tự học theo phương pháp lấy người học làm trung tâm. Chúng được thiết kế và phát triển theo nhu cầu của người học. Sau đây là một số đặc điểm của tài liệu tự học:

Tự giải thích

Nội dung được trình bày theo hình thức để người học có thể học từ tài liệu mà không cần nhiều sự hỗ trợ

EDUCATION

từ bên ngoài. Một số ít có thể không hiểu đầy đủ nội dung và do đó có thể cần sự trợ giúp, hướng dẫn thêm của giáo viên thông qua thư từ và hướng dẫn tại lớp hoặc online.

Tự định hướng

Nguồn tài liệu học tập tự học cung cấp các hướng dẫn, gợi ý và gợi ý cần thiết cho người học ở mỗi giai đoạn học tập. Tài liệu tự học cần được trình bày dưới dạng dễ hiểu, diễn biến theo trình tự, hình ảnh minh họa, các hoạt động học tập, v.v ... để thực hiện vai trò của một giáo viên hướng dẫn, chỉ bảo, điều tiết và điều chỉnh quá trình học tập trong các tình huống trên lớp.

Tự tạo động lực

Các tài liệu nghiên cứu, giống như một giáo viên trong lớp học, nên có tính khuyến khích cao đối với người học. Các tài liệu phải khơi dậy trí tò mò, nêu vấn đề, liên hệ kiến thức với các tình huống quen thuộc và làm cho toàn bộ việc học có ý nghĩa đối với họ, cung cấp sự củng cố và phản hồi ở mọi giai đoạn học tập.

Tự đánh giá

Tự đánh giá dưới hình thức tự kiểm tra câu hỏi, bài tập, hoạt động, v.v. cung cấp cho người học những phản hồi cần thiết về sự tiến bộ của họ, củng cố việc học và thúc đẩy họ tự học. Người viết khóa học nên phát triển một hệ thống đánh giá tích hợp bằng cách đưa ra một số lượng thích hợp các bài tập, hoạt động và câu hỏi tự kiểm tra trong các đơn vị khóa học.

Tự nghiên cứu

Tài liệu tự học thiết kế dựa trên các nguyên tắc tự học. Vì vậy, bên cạnh thông tin, cung cấp cho người học hướng dẫn học, gợi ý, tài liệu tham khảo, v.v. để tạo điều kiện cho việc học tập độc lập của người học. Tài liệu tự học có nội dung dễ hiểu được hỗ trợ bởi các giải thích đơn giản, ví dụ, hình ảnh minh họa, các hoạt động,... Nói cách khác, tài liệu tự học được thiết kế và phát triển theo cách mà người học có thể tự học với sự giúp đỡ không thường xuyên của những người khác như giáo viên hoặc người hướng dẫn.

Trong quá trình dạy và học tiếng Anh chuyên ngành, việc lựa chọn thiết kế chương trình tự học phù hợp là cần thiết. Để lựa chọn một nội dung chương trình tự học phù hợp cho đối tượng học viên/sinh viên chuyên ngành Quản lý Văn hóa người thiết kế chương trình cần nắm vững các nguyên tắc khi xây dựng tài liệu tự học.

5. Quy trình thiết kế tài liệu tự học tiếng Anh chuyên ngành Quản lý Văn hóa cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm nghệ thuật Trung ương

Để đảm bảo nguồn thiết kế được tài liệu chất lượng và hiệu quả việc thiết kế phải tuân thủ theo các nguyên tắc quy trình. Chúng tôi tiến hành nghiên cứu thiết kế

10 đơn vị bài học theo qui trình thiết kế nội dung và hình thức như sau:

Bước 1:

Nhóm tác giả đã tiến hành phân tích cơ sở lý luận và thực tiễn hướng tới nghiên cứu các định hướng phát triển năng lực tự học của sinh viên thông qua nguồn tài liệu; các hoạt động nhằm phát triển năng lực của người học, khảo sát nhu cầu của người học, cái cần và cái thiếu của họ, năng lực nhận thức và thái độ của người học. Tác giả nghiên cứu các định hướng phát triển năng lực tự học của sinh viên nhằm phát huy tối đa các tiềm năng của họ.

Bước 2:

Nghiên cứu Quy chế 43 đào tạo đại học và cao đẳng hệ chính qui theo hệ thống tín chỉ (Ban hành kèm theo Quyết định số 43/2007/QĐ-BGDĐT ngày 15.8.2007 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo).

Nghiên cứu Hướng dẫn thực hiện Quy chế Đào tạo đại học và cao đẳng theo hệ thống tín chỉ (Ban hành kèm theo Quyết định số 1099/2007/QĐ-ĐHSPNTTW ngày 24.7.2017 của Hiệu trưởng Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương)

Bước 3:

Nghiên cứu Đề cương môn học chi tiết tiếng Anh chuyên ngành Quản lý Văn hóa - Hệ đại học; tài liệu giảng dạy chính trong nhà trường bao gồm tập Đề cương bài giảng Tiếng Anh chuyên ngành Quản lý văn hóa (2019), (Tài liệu lưu hành nội bộ do Trung tâm Tin học và Ngoại ngữ, Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương biên soạn) xác định các đơn vị bài học, xác định chủ đề, cấu trúc nội dung bài học. Đồng thời phải phân tích kỹ đề cương chi tiết về mục tiêu và nội dung.

Bước 4:

Xác định các đơn vị bài học về chủ đề, xác định số lượng từ trong một đơn vị bài học, mục đích của các nhiệm vụ/bài tập, kết quả đầu ra. Xác định các nội dung mà người học cần nắm vững, đạt được, nội dung nào cần làm cá nhân, làm theo cặp nhóm nhỏ, nội dung nào trả bài cho giáo viên. Đây là bước quan trọng để xác định cấu trúc nội dung bài học. Thiết kế đề cương, nêu rõ mục đích, yêu cầu của chương trình và nội dung đảm bảo tính khoa học, có tính mới, thiết thực.

Bước 5

Thiết kế 10 bài học dựa theo nội dung và hình thức:

+ Đảm bảo chính chính xác, khoa học, có trích dẫn rõ ràng đáp ứng yêu cầu về quyền tác giả, phù hợp về nội dung kiến thức với đối tượng học viên và sinh viên ngành Quản lý Văn hóa tại Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương.

+ Đảm bảo tính logic của hệ thống kiến thức; trình bày dễ hiểu, cấu trúc rõ ràng, có hướng dẫn học tập cụ thể tạo hứng thú cho người học, đúng văn phong, thể

EDUCATION

thức văn bản. Đảm bảo bồi dưỡng năng lực tự học cho người học, phát huy tính sáng tạo.

+ Tài liệu tự học gồm phần danh mục tài liệu tham khảo nằm phía cuối.

+ Tài liệu tự học gồm 01 đĩa CD phục vụ cho nội dung nghe và 01 nội dung hướng dẫn tự học cho sinh viên.

Bước 6:

Biên tập, chỉnh sửa tài liệu. Tài liệu sau khi xây dựng cần chỉnh sửa, biên tập nhằm đáp ứng các yêu cầu sau: Nội dung tài liệu có phù hợp với sinh viên không? Cấu trúc có đảm bảo tính thống nhất không? Hệ thống kiến thức có chính xác không? Hệ thống các bài tập có đảm bảo giúp sinh viên tự học, tự nghiên cứu không? Tham khảo ý kiến chuyên gia và các giảng viên trong trung tâm khi biên tập tài liệu.

Bước 7:

Tổ chức thực nghiệm, thẩm định tài liệu bằng hình thức tổ chức thẩm định bởi Hội đồng khoa học có chuyên môn cao, có nhận xét, phản biện, trả lời chất vấn, đánh giá của hội đồng.

Bước 8:

Hoàn thiện tài liệu trên cơ sở góp ý của Hội đồng Khoa học Đào tạo và các chuyên gia.

Bước 9:

Tiến hành tổ chức giảng dạy nguồn tài liệu tự học tiếng Anh chuyên ngành Quản lý Văn hóa, rút ra ưu điểm, hạn chế và tiếp tục chỉnh sửa, bổ sung hoàn chỉnh tài liệu.

6. Cấu trúc tài liệu tự học tiếng Anh chuyên ngành Quản lý Văn hóa

Tài liệu tự học tiếng Anh chuyên ngành Quản lý Văn hóa được chia thành các đơn vị bài học tương ứng với các phần kiến thức. Trong 10 đơn vị bài học (Unit), mỗi đơn vị bài học gồm 3 phần: phần Pre reading, While reading và Post listening đảm bảo phát triển 4 kỹ năng giao tiếp: nghe, nói, đọc và viết. Hơn thế nữa, mỗi đơn vị bài học đều được xây dựng nhằm đảm bảo mục tiêu chương trình đào tạo, phát triển kiến thức ngôn ngữ (từ vựng, ngữ pháp, nghe, nói, đọc và viết), thái độ, xây dựng năng lực phẩm chất của người học như khả năng giao tiếp, tính tự học, tinh thần hợp tác.

Theo như tác giả Graves (2000) chỉ ra rằng các hoạt động trong đơn vị bài học nên đan xen 4 kỹ năng nghe, nói, đọc và viết bởi chúng củng cố, hỗ trợ lẫn nhau. Mỗi đơn vị bài học sẽ có hoạt động Pre reading (warm-up) mục tiêu là hướng sinh viên tới chủ đề của bài học kích thích sự tò mò, động lực cho người học. Phần thứ hai là While -reading là phần chính của bài với các hoạt động được thiết kế đa dạng gồm các bài tập: Task 1 tìm nghĩa của từ giúp học tự tra cứu từ điển, tự ghi nhớ, phát âm và sử dụng được các từ chuyên ngành có liên quan tới chủ đề. Task 2 đọc và

trả lời câu hỏi nhằm phát triển kỹ năng đọc hiểu cho người học thông qua các hoạt động tự đọc, làm việc theo cặp, theo nhóm phát huy tính tự chủ của sinh viên. Task 3 là bài tập giúp sinh viên phát triển kỹ năng đọc chi tiết và luyện ghi nhớ các đoạn văn ngắn. Task 4 và 5 nhằm củng cố lại phần ngữ pháp cho người học. Task 6 thiết kế nhằm giúp người học phát triển kỹ năng nghe. Phần cuối cùng là Post reading: hoạt động này giúp người học phát triển kỹ năng viết, dịch thuật, làm việc theo dự án. Giai đoạn cuối bài giúp người học củng cố lại kiến thức mình đã nghiên cứu, giúp người học tự đánh giá xem họ nắm được nội dung của bài học, tự đánh giá và rút kinh nghiệm cho bản thân.

7. Kết luận

Qua nghiên cứu cho thấy, thiết kế nguồn tài liệu tự học tiếng Anh chuyên ngành Quản lý Văn hóa là việc làm cần thiết và hữu ích nhằm giúp sinh viên hứng thú, phát triển năng lực tự học. Xuất phát từ thực tiễn xã hội, chúng ta cần đổi mới các nguồn tài liệu dạy học cho sinh viên, khai thác, phát triển năng lực tự học của các cá nhân để góp phần nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo đại học.

Trước nạn dịch Covid hiện nay, học trực tuyến tiếp tục phát triển phổ biến trên thế giới và đặc biệt là tại Việt Nam. Tự học đóng vai trò quan trọng hiện nay, việc thiết kế tài liệu tự học là cần thiết nhằm đổi mới các nguồn tài liệu dạy học cho sinh viên giúp sinh viên học tập chủ động để góp phần nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo, đáp ứng nhu cầu xã hội trong bối cảnh Cách mạng 4.0. Việc cải thiện kỹ năng tự học tiếng Anh chuyên ngành của sinh viên là một công việc không hề đơn giản chút nào. Khó ở chỗ là phải có thời gian để thay đổi một thói quen học ngoại ngữ thụ động đã trở nên lỗi thời, không còn phù hợp trong tình hình mới. Điều quan trọng nhất để tạo nên sự thành công chính là nằm ở động cơ, thái độ và chiến lược học của bản thân người học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Crabbe, D(1993). *Forstering autonomy from within the classroom; the teacher's responsibility 2/4, 443-452; doi: 10.1016/0346-251X(93) 90056M*
2. Graves, K (2000). *Designing language courses: A guide for Teachers; Boston MA: Heinle & Heinle*
3. Maryellen Weimer (2000). *Learner center teaching. Five key changes to practice. University of Sciences. Phyladenphia. PA 19104-4495. USA*
4. Moore , M (1984). *On a theory of independent study. In. D, Sewart, D. Keegan & B Homberg (Eds) Distance Education: Internatioanl perspectives . London Routledge.*